

[Aksel Møller.]

opfattelse burde skridtet have været taget fuldt ud. Samtlige gavesektorens danske kronebeløb burde have været foreslået til afskrivning. Man kan vel diskutere den skæbne, beløbet på Marshallkontoen, for såvidt angår lånene, bør have. Den højtærede minister vil sige, at lån er penge, der skal tilbagebetales, og det vil derfor være urimeligt — så stærkt vil han endda sige det — at bruge disse midler til afskrivning. Jeg vil i alt fald imødekomme ham forsåvidt, at jeg vil sige: ja, men lad det problem vente et stykke tid fremover. Men hvad der står på gavekontoen burde efter vor opfattelse have været afskrevet fuldtud.

Den højtærede ministers forslag tager imidlertid ikke skridtet fuldt ud. Han stiller forslag om, at 100 mill. kr. skal overføres til en genopbygningsfond. Må jeg ikke have lov til her at gøre den bemærkning, at om man så udstyrer fonds med aldrig så pyntelige navne og aldrig så farvestrålende etiketter, er forholdet alligevel det, at der i dansk statsøkonomi er ved at udvikle sig altfor mange fonds. Det behøver ikke at være ensbetydende med, at man aldrig nogensinde skal vælge denne fremgangsmåde, men de, der beskæftiger sig lidt med statsregnskabet, vil lægge mærke til, at § 26 er praktisk talt blevet fuldkommen uoverskuelig, og en af grundene dertil er de mange fonds, der figurerer på den. Det letter ikke oversigten over statsregnskabet, og hvad værre er, det muliggør egentlig ikke en fuldstændig klar opfattelse af, hvorledes den egentlige statsøkonomi stiller sig.

Nå, men nu foreslås der altså alligevel en ny fond, en genopbygningsfond, og den skal med 100 mill. kr. kunne gøre godt til forskellige erhvervsmæssige formål. Den højtærede landbrugsminister har ved fremsættelsen af sine lovforslag i går om modernisering af mejerier og finansiering af frugtlagre givet os et par eksempler på, hvorledes genopbygningsfonden er tænkt at kunne virke. Det fremgår heraf, at der vil blive tale om, at staten udlåner genopbygningsfondens penge til en rente, som er betydeligt lavere end den, der kan lånes penge til i det normale marked. Det synes altså, som om disse 100 mill. kr. hurtigst muligt skal påtvinges dansk erhvervsliv. Jeg tror, at man skal være varsom med en sådan fremgangsmåde. Det er ikke ret mange dage siden man i den danske presse diskuterede, hvorvidt den danske industri og dansk foretagsomhed i det hele taget levede under det store sus. Jeg tror, at de

erhvervsmænd, som har ansvaret og ledelsen af landets erhvervsliv, har et langt sikrere blik for investeringsspørgsmål, end offentlige myndigheder kan have det. Calciumvirksomheder, således som vi har set dem i Næstved, blev til ved tilskyndelse fra højeste sted i byen, blev til ved initiativ fra politiske kredse. Dette viser, hvor skævt det kan gå med sådanne investeringer, selv i et tidsrum, hvor ellers alt andet erhvervsliv lykkedes uden videre vanskeligheder. Og det er for mig udtryk for, hvor forsigtig man skal være med at lade det offentliges mænd på den ene eller den anden måde angive tempoet for investeringerne. Det er derfor også klart, at hvis der i øjeblikket savnes investeringslyst i danske virksomheder, kan det dog måske skyldes hemninger, som lovgivningen stiller op for denne investeringslyst.

Jeg er ikke sikker på, at prislovgivningen er af den karakter, at den opfordrer til investeringer. Såvidt jeg kan se, er der stadig ikke sikkerhed for, at en afskrivning kan beregnes på en sådan måde, at pengene til nyanlæg af maskiner, installationer, forbedringer o. s. v. kan afskrives, inden konkurrencen for alvor bliver voldsom. Derfor mener jeg, at man måske, hvis man savner investering i tilstrækkeligt omfang — der var i og for sig intet i finansministerens forelæggelsestale, der antydede det, men det er antydet fra anden side — burde se, om der ikke i vor lovgivning eksisterer hindringer, som på urimelig måde vanskeliggør den normale og sunde investering.

Hvis lovforslaget ophøjes til lov, sker der altså det, at der stilles frisk købekraft på ca. 100 mill. kr. til disposition. Den højtærede finansminister trøster sig med et regnestykke, som viser, at de likviditetsforringende kræfter er større end de likviditetsforøgende. (*Finansministeren* [H. C. Hansen]: Jeg trøster mig ikke, jeg fremhæver!). Den højtærede minister trøster sig ikke, men fremhæver — det bliver for såvidt det samme; jeg går ud fra, at denne fremhævelse er sagt til trøst for os, der har betænkeligheder ved at udvide den pågældende kreditgivning. (*Finansministeren* [H. C. Hansen]: Så er det altså ikke mig, der skal trøstes!). Den højtærede minister må gerne blande sig i det, men helst lidt højere.

Jeg er ikke sikker på, at regnestykket helt dækker over det, der sker. I øjeblikket er det naturligvis rigtigt, når ministeren siger, at sådan og sådan tenderer de store kasser i samfundet mod at forholde sig i det kommende Marshallår, men der er dog andre tegn, som viser, at pengene søger på